

C93 – WON6

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

15 december 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over flankerende maatregelen inzake onbebouwde percelen in woongebieden en sociale huisvesting bij het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden	1
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de korting op de energiefactuur voor sociale huurders	
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de energiekorting voor sociale huurders	6

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over flankerende maatregelen inzake onbebouwde percelen in woongebieden en sociale huisvesting bij het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een tweetal weken geleden kwamen we samen voor de voorstelling van de atlas van woonuitbreidingsgebieden door minister Van Mechelen. Toen heb ik gezegd dat de oefening van minister Van Mechelen en zijn diensten methodologisch goed in elkaar zat.

Ze hebben namelijk op het niveau van de percelen heel Vlaanderen gescreend naar woonuitbreidingsgebieden, en daarbij een aantal criteria gehanteerd. Die criteria zijn onder andere of de percelen in overstromingsgevoelige gebieden liggen, of ze dicht bij een kern liggen, of er een structuurplan is waar de percelen in voorkomen, enzovoort. De minister zei dat op basis van die screening ongeveer een derde van de gebieden vrijkomt, namelijk 5.700 hectare, goed voor een kleine 100.000 woningen.

We hebben ons toen echter ook behoorlijk kritisch uitgelaten over de aanpak. Dat is ook de reden waarom ik u nu een vraag om uitleg stel. Voor wat betreft de bevoegdheid Ruimtelijke Ordening vinden we dat wat nu gebeurt, namelijk eerst het opstellen van een atlas en dan al de rest zoals het nemen van flankerende maatregelen, een aanslag op de open ruimte is. Bovendien wordt zonder een flankerend beleid de kat bij de melk gezet. Op die manier zal immers de speculatie opgedreven worden. Er wordt gretig naar die atlas gekeken, en er wordt geprobeerd de prijs hoog te houden.

De doelstelling uit het Vlaams regeerakkoord om voor iedereen in een betaalbare woning te voorzien, wordt daardoor niet bereikt. Er was dan ook beter eerst een atlas opgesteld van onbebouwde kavels binnen de bestaande goedgekeurde verkavelingen.

De gemeenten hadden tegen 2005 een inventaris van vergunningen en onbebouwde percelen moeten maken. Behalve enkele uitzonderingen zijn ze daar niet in geslaagd. Nu hebben ze bij decreet 2 jaar uitstel gekregen, maar ook nu nog zegt de minister dat het allicht moeilijk wordt om de doelstelling tegen 2007 te halen. Dat zullen we moeten evalueren over 2 jaar.

Volgens het Vlaams regeerakkoord zal de Vlaamse Regering samen met de gemeentebesturen maatregelen nemen om het in eigendom houden van grote aantallen bouwpercelen in goedgekeurde verkavelingen om louter speculatieve redenen tegen te gaan. Nog volgens het regeerakkoord zal het aansnijden van de woonuitbreidingsgebieden gepaard gaan met de realisatie van de zogenaamde sociale mix. Mijnheer de minister, daarmee komen we op uw bevoegdheidsdomein.

Ik citeer het regeerakkoord: 'Het gemeentebestuur zal aantonen op welke wijze gestreefd wordt naar een gezonde mix van normale kavels, sociale kavels, sociale woningen, koop- of huurwoningen.' Wat verder staat er ook dat: '[...] de regering tevens een indicatief percentage aan sociale kavels zal vaststellen. In die gemeenten waar een minimale norm aan sociale woningen niet wordt gehaald, zal dit percentage hoger zijn.'

Minister Van Mechelen heeft eigenlijk gezegd dat hij in zijn bevoegdheid voor Ruimtelijke Ordening zijn job gedaan heeft, en dat het nu aan de rest is. Ik druk het misschien wat zwart-wit uit, maar zo is het overgekomen. Andere aanwezigen kunnen daarvan getuigen. Hij geeft dus niet thuis voor twee cruciale punten.

Het eerste is de kwestie van de maatregelen voor onbebouwde percelen. Hij verwijst daarvoor niet naar u, maar naar de gemeentebesturen. Hij vindt dat hij in Kapellen zijn beleid als burgemeester goed heeft uitgestippeld. Daar geldt een heffing op onbebouwde percelen die goed werkt. We mogen de slagkracht van een gemeentebestuur als Kapellen echter niet vergelijken met die van andere gemeenten, zeker niet met die van de kleinere gemeenten in landelijk gebied.

Voor het tweede punt verwijst hij min of meer naar de ministers van Welzijn en van Huisvesting. Hij verklaart zich bereid er verder over te debatteren, maar legt voor het realiseren van de sociale mix de bal in het kamp van die twee ministers. Dat is een vrij merkwaardige aanpak. Eerst wordt een atlas van woonuitbreidingsgebieden op de markt gebracht, zodat er lekker gespeculeerd kan worden, en dan pas wordt met de collega's in de regering gepraat over flankerende maatregelen. Maar de regering doet natuurlijk wat ze wil.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt ten aanzien van wat uw collega heeft gedaan met de woonuitbreidingsgebieden? Was u, en was de regering op voorhand ingelicht van deze aanpak en van de manier van presenteren? Heeft die atlas en wat daarmee te maken heeft, een politiek draagvlak? Is hij dus goedgekeurd door de regering? Als u deze aanpak steunt, waarom zijn er dan niet tegelijkertijd flankerende maatregelen genomen met betrekking tot de sociale mix en de onbebouwde percelen?

Voorziet deze regering, of voorziet u als minister van Wonen nog in maatregelen om het louter speculatief vasthouden van gronden in goedgekeurde verkavelingen tegen te gaan? Voorziet u of de regering ook in maatregelen om de sociale mix in woonuitbreidingsgebieden te realiseren? Komt er een minimumpercentages? Zal dat dan hoger zijn in gemeenten waar de minimumnorm niet gehaald wordt?

Ik geef graag het voorbeeld van mijn gemeente, waarover ik informatie heb gehaald uit een antwoord van u op een schriftelijke vraag. In mijn gemeente bedraagt het percentage aan sociale woningen meer dan 6 procent. Voor Vlaanderen is dat meer dan behoorlijk, maar onze buurgemeente Balen haalt echter 0,82 procent. Hoe zult u 'corrigerend' optreden?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, zijn de geruchten juist zijn dat woonuitbreidingsgebieden die vandaag in handen zijn van bouwmaatschappijen, niet allemaal terug te vinden zijn in de Woonatlas? En klopt het dat bijna de helft van de woonuitbreidingsgebieden die vandaag in handen zijn van bouwmaatschappijen volgens de Woonatlas niet in aanmerking komen als bouwgrond?

Minister Van Mechelen heeft de bal naar de andere bevoegde ministers teruggekaatst. Hij stelt dat hij zijn

huiswerk heeft gemaakt en dat de andere ministers dat nu in beleidsmaatregelen moeten omzetten. Ik wil het ook hebben over de sociale mix. We hebben het daarover de laatste tijd niet dikwijls meer gehad, maar we weten wat we daarmee bedoelen. In het verkiezingsprogramma van CD&V staat dat minstens 15 procent van de woonuitbreidingsgebieden een sociale bestemming moet krijgen. In het regeerakkoord is geen cijfer opgenomen, maar er wordt wel naar verwezen. Mijnheer de minister, ik ben benieuwd naar uw opvattingen daarover, want dit is belangrijk. Deze gronden worden vandaag niet productief aangewend. Hoe sneller we ze kunnen aansnijden, hoe meer we kunnen bouwen.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: We leggen allemaal dezelfde klemtonen. De atlas is er: nu moet de minister flankerende maatregelen treffen. De overheid moet kunnen garanderen dat in de woonuitbreidingsgebieden de gemeenten, al dan niet in samenwerking met de SHM's, kunnen zorgen voor betaalbare woningen voor jonge mensen.

De gemeentebesturen moeten aantonen dat ze streven naar een gezonde sociale mix met insluiting van sociale kavels, sociale huurwoningen en sociale koopwoningen. Dat is op zich goed. De vraag is echter of alle besturen daar wel klaar voor zijn. Mijnheer de minister, zult u in dat verband maatregelen treffen en dat eventueel decretaal verankeren? Omdat minister Van Mechelen de bal terugkaatst, zou ik graag weten of daarover is overlegd. Er zijn in het regeerakkoord immers zeer concrete afspraken opgenomen over het aansnijden van de woonuitbreidingsgebieden. De hardwerkende Vlaming, ook diegene die wat minder verdient, zal u daarvoor erg dankbaar zijn.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: De discussie is op gang getrokken nadat minister Van Mechelen de atlas heeft voorgesteld. Ik begrijp dat. Als iedereen bij de opmaak van de atlas zou worden betrokken, dan komt er niets van. Dat was een zaak van minister Van Mechelen en zijn ambtenaren alleen. Voor kennis over het uiteindelijke resultaat zou immers van goudwaarde zijn. Verder is die discretie van belang geweest om eventuele inmenging of pogingen tot beïnvloeding tegen te gaan. Noch mijn medewerkers, noch ikzelf hebben dus ooit iets met de opmaak ervan te maken gehad.

Wel is mijn kabinetschef Wonen enkele dagen voor de publicatie van de atlas mondeling geïnformeerd over de inhoud van het zogenaamde Beslissingsdiagram. Ik zal u dat document bezorgen. Daarin staan de bepalingen voor de beslissing of gronden in woonuitbreidingsgebieden al dan niet in aanmerking komen om te worden aangesneden. Men moet bijvoorbeeld rekening houden met het feit of gronden al dan niet in overstromingsgebieden liggen. Toen de atlas via de website is bekendgemaakt en de inkleuring van woonuitbreidingsgebieden duidelijk werd, heeft dat bij sommigen vreugde, bij anderen verdriet veroorzaakt.

Hiermee is alleszins duidelijkheid geschapen. Als iedereen die er ook maar iets mee te maken heeft, erbij betrokken zou worden, dan zou er nooit een atlas zijn geweest. Het zou een heel moeilijke oefening zijn geweest om alle betrokkenen van landbouw, huisvesting, natuur, recreatie, enzovoort, bij de zaak te betrekken. Bovendien moet de zaak ook vertrouwelijk blijven, want met de voorkennis zou men zaken kunnen doen.

Het ligt niet in mijn bevoegdheid om maatregelen te nemen tegen het om speculatieve redenen in eigendom houden van gronden. Er is gemeentelijke autonomie om belasting op onbebouwde percelen te heffen. Ik heb daarbij een persoonlijke bedenking, want mensen die grond hebben verworven als een soort belegging voor hun oude dag of mensen die hun kinderen of kleinkinderen in staat willen stellen om later betaalbaar te bouwen, zijn niet allemaal rijke mensen. In veel gevallen gaat het om Jan en Mie Modaal die een heel leven hard hebben gewerkt, die voorzichtig zijn geweest, die gespaard hebben en die bezig zijn met de volgende generatie. Het is fout om die mensen te bestraffen. Als we verzuring willen opwekken in Vlaanderen, moeten we vooral dergelijke maatregelen treffen.

Bovendien is het maar de vraag of een belasting voldoende aansporend of sturend is voor de mensen om hun grond op de markt brengen. De overheid mag de problematiek niet misbruiken door belastingen te heffen als daar heel wat hardwerkende, spaarzame mensen de dupe van worden. Het gros van de bouwgronden is vandaag immers in handen van particulieren, niet van vennootschappen of promotoren. Het gaat om mensen die in al onze partijen militeren.

Over de sociale mix kunnen we schematisch praten in Brussel, of we kunnen met een beetje kennis vanuit de praktijk spreken. Op ieder lokaal project met

een bepaalde schaalgrootte rust vandaag een sociale bouwplicht. Voor heel veel promotoren is dat een groot probleem. Soms wordt geprobeerd de achterstand aan sociale woningen in een bepaalde gemeente in te lopen door de last af te wentelen op degene die zijn nek uitsteekt. Dat is minder correct.

In alle grote projecten is altijd een stuk van de bebouwing bestemd voor sociale huisvesting. Dat is goed, want op die manier ontstaan spontaan sociale woningen tussen de rest van de bewoning en ontstaat ook een groter aanbod. Vandaag zijn er nog 6 of 7 gemeenten zonder sociale huisvesting. Dat zijn er 6 of 7 teveel. Ik ben ervan overtuigd dat het aanbod moet stijgen, en ik doe daar iedere dag mijn best voor. Sinds ik verantwoordelijk ben voor de sector, bewijs ik dat ik me wil inzetten voor een toename van het aanbod. Die toename is nodig omwille van de tweedeling in onze samenleving. Een grote groep mensen, namelijk drie op vier, is eigenaar geworden. De mensen die geen eigenaar zijn, hebben het moeilijk. Ze moeten het stellen met vervangingsinkomens en hebben het vaak moeilijk om betaalbaar te kunnen huren. De sociale huisvesting kan een probaat middel zijn om die groep mensen vooruit te helpen.

Het spreekt vanzelf dat bij het aansnijden van een woonuitbreidingsgebied het gemeentebestuur zal moeten bewijzen hoe het streeft naar een gezonde mix en naar een divers aanbod aan kavels en woningen. Dat staat in het regeerakkoord. Net zoals minister Van Mechelen respecteer ik dat akkoord. In de beleidsbrief 2006 van minister Van Mechelen wordt hiervan ook nog eens melding gemaakt bij de voorstelling van het actieprogramma voor het werkjaar 2005-2006 bij de atlas van woonuitbreidingsgebieden. Met de atlas wordt een Vlaams ruimtelijk kader gegeven voor de ontwikkeling van woonuitbreidingsgebieden. Bij de invulling ervan kunnen natuurlijk sectorale voorwaarden worden gesteld. Zo kan worden bepaald welk deelgebied bestemd is voor wonen, voor recreatie, voor natuur of voor bedrijventerreinen. Wie een beetje met het lokaal beleid vertrouwd is, kent dat. Hoofdstuk 3 van het regeerakkoord, waarin staat dat het streefdoel een betaalbare woning voor iedereen is, vormt het uitgangspunt en zal bij de detailordening van de aan te snijden gebieden worden ingevuld. In een detailordening wordt bepaald welk deel voor sociale kavels, welk deel voor huurwoningen en welk deel voor koopwoningen is bestemd.

Een bindende lijst met minimale percentages per gemeente of per woonuitbreidingsgebied lijkt me niet meteen de beste oplossing, maar ik zal wel probe-

ren om iets aan het probleem te doen. Een dergelijk opgelegd percentage kan immers veel reeds goedgekeurde gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen doorkruisen of zelfs blokkeren wegens verschillende indicatieve cijfers. Dat kan niet de bedoeling zijn. De verlenende overheid legt de parameters vast voor de invulling van de plannen, bijvoorbeeld de typologie van de woning, de grootte, de bouwhoogte en de oppervlakte. Zo legt het gewest de spelregels vast voor de grootstedelijke gebieden. Met spelregels bedoel ik dan de indeling voor recreatie, wonen, industrie, landbouw, enzovoort. Met grootstedelijke gebieden worden Gent en Antwerpen bedoeld. De provincie doet het voor de kleinstedelijke gebieden. Daarmee worden steden bedoeld als Hasselt, Sint-Niklaas of Roeselare.

Wel moet samen met de gemeenten gezocht worden naar een gezonde sociale mix, los van dwingende maatregelen of quota vanuit Brussel. In elk geval zal worden gezocht in samenspraak met de VVSG, de VVP en de verschillende administraties van Ruimtelijke Ordening en Woonbeleid, hoe invulling kan worden gegeven aan de bewuste passage uit het regeerakkoord in overeenstemming met de reeds bestaande provinciale en gemeentelijke structuur- en uitvoeringsplannen. Dat proces mag immers niet worden teruggedraaid, want voor veel gemeenten was dat al een moeilijke en kostbare bevalling.

Zo moeten we kunnen bepalen welke woningen voor wie waar kunnen worden gebouwd. Zomaar een percentage sociale woningen opleggen gaat in tegen de lokale autonomie en de idee dat de gemeente de regisseur van het lokale woonbeleid is. Dat is immers iets waarvoor we ook hier in de commissie voortdurend pleiten. We willen de lokale besturen nauwer betrekken bij het sociale huisvestingsbeleid en bij de beslissing waar in de gemeente, de stad of de buurt er eventueel kan worden ingeplant.

Het gaat er ook om welk soort publiek we willen dienen. Een gemeente waar heel veel jonge mensen zijn komen wonen omwille van de nabijheid van tewerkstelling, heeft een andere typologie en andere behoeften dan een gemeente waar de populatie vergrijsd. Ook dat is op heel veel plaatsen aan de orde, zodat we daar niet moeten afkomen met huurwoningen voor het klassieke gezin, maar meer moeten doen voor senioren, met bijvoorbeeld serviceflats en andere vormen van sociale huisvesting.

We moeten met andere woorden aan maatwerk doen, maar er moet wel iets gebeuren. Ik zeg dit dus niet om mijn verantwoordelijkheid te ontvluchten, maar

omdat het niet te vatten is in wit-zwarttermen en niet te regelen valt met organieke maatregelen of quota die vanuit Brussel worden gedecreteerd aan de lokale besturen.

Zo zal de gemeente ook voldoende inspraak moeten krijgen in hoe ze het sociale woonbeleid kan verwezenlijken. Daarbij moet voldoende rekening worden gehouden met de lokale noden, verwachtingen en wensen qua doelgroep of typologie. Bovendien kunnen we niet opleggen aan privé-eigenaars om een bepaald percentage sociale woningen te bouwen op hun eigendom, gelet op het feit dat ze daartoe handelingsonbekwaam zijn. Dat heeft te maken met de enge definitie in de Vlaamse Wooncode dat sociale woningen alleen kunnen worden gebouwd door instellingen, namelijk SHM's, steden, gemeenten, OCMW's en het Vlaams Woningfonds.

Anderzijds bestaat bij veel steden en gemeenten reeds de uitdrukkelijke eis dat bij het ontwikkelen van een voldoende groot perceel, woongebied of woonuitbreidingsgebied wordt voorzien in een bepaald percentage sociale woningen. Daarom is het goed de VVSG erbij te betrekken, alsook de administraties Ruimtelijke Ordening en Huisvesting. Vandaag wordt dat organisch gerealiseerd op het terrein. Als iemand een groot terrein probeert te verkavelen, zijn die overheden er om aan de bouwvergunning de voorwaarde te verbinden dat ook wordt voorzien in een bepaald aantal sociale woningen, appartementen of een mengvorm daarvan.

Er zijn misschien feiten die me tegenspreken, maar dat is vandaag de realiteit. Het is een heel goede manier om organisch te realiseren wat iedereen hier nastreeft: het doen toenemen van het aanbod aan sociale huisvesting. Soms is het probleem dat geprobeerd wordt een achterstand te verhalen op één privé-verkavelaar, die dan moet compenseren wat een gemeente decennialang heeft nagelaten. Billijkheid en redelijkheid moeten dus ook altijd worden betracht. Soms krijg ik brieven van mensen die wel meewillen, maar ook klagen over het feit dat er in de gemeente jarenlang niets gebeurd is. Het is inderdaad niet fair dat zij alleen dan verantwoordelijk worden voor een inhaalbeweging.

Uiteindelijk komt het altijd wel tot een vergelijk, al kost dat dan tijd. Dat is ook de reden waarom het bij grotere projecten soms 3 tot 4 jaar duurt eer de bouwwerken kunnen beginnen. Er moet immers een evenwicht worden gevonden dat iedereen recht doet. Het geld en het rendement van de promotor mogen niet primeren op de belangen van de gemeenschap.

Het aantal gemeenten waar er geen enkele sociale woning meer is, neemt dan ook jaarlijks af. Midden 2005 waren er nog 6: Horebeke, Opglabbeek, Ranst, Hoegaarden, Glabbeek en Herstappe. In elk geval is bij de opmaak van een BPA of een RUP het advies van de afdeling Woonbeleid verplicht is. Zodoende kunnen er ook inzake sociaal wonen accenten worden gelegd.

Die zes gemeenten zijn er nog altijd zes te veel. In elk van onze 308 gemeenten is er wel behoefte aan sociaal wonen, misschien met uitzondering van Herstappe, want daar wonen nog slechts 82 mensen in 30 woningen. Ik zeg tegen alle burgemeesters, ook die van mijn politieke kleur, dat ik me niet kan voorstellen dat die behoefte niet bestaat. De achterstand wordt op het terrein dus ingelopen, zodat ook recht wordt gedaan aan de behoeften van de gemeenschap.

Mevrouw Heeren, ook ik heb het gerucht waarover u sprak, opgevangen. Het is ook te lezen in e-mails tussen de kabinetten. We moeten het natrekken. Tot nader order kan ik bevestigen noch ontkennen dat het slechts een gerucht is.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben niet de behoeder van het Vlaams regeerakkoord, maar ik pik er wel de punten uit die het best in ons programma passen. Het is logisch dat ik daarover met u wil debatteren. Van mijn collega's verneem ik dat ze mijn zorg delen. Ik vraag me dus af of minister Van Mechelen niet beter in alle discretie werk had gemaakt van een ruimer politiek draagvlak en vooral ook van een overleg over het flankerend beleid met u en met de minister van Welzijn.

Minister Marino Keulen: Dan moeten we dat ook doen met landbouw, recreatie en met iedereen.

De heer Rudi Daems: Daar kom ik toe. Die oefening is in zekere mate gedaan. Het afwegingskader is ook getoetst met de mensen van Landbouw aan de landbouwstructuur, met de mensen van Aminal, afdeling Water, aan de watergevoelige gebieden, enzovoort. Met die mensen zijn de zaken niet nagegaan op het niveau van het perceel, maar wel op het niveau van de criteria. Het zou geen probleem geweest zijn een simpel indicatief criterium op te nemen voor sociale woningen of kavels, dus niet eens een bindend cri-

terium, al zou ik dat wel willen. Dat had een aantal dingen kunnen vermijden.

Ik weet dat u niet bevoegd bent voor de bouwpercelen, maar we stellen wel vast dat er nog 2 à 300.000 percelen beschikbaar zijn. De Bond Beter Leefmilieu zegt op basis van een extrapolatie dat het er 675.000 zijn. U bent lid van deze regering en u hebt het regeerakkoord ondertekend. Daarin staat dat u voor iedereen betaalbare woningen wilt creëren. Ik ben het met u eens dat we niet moeten reageren waar het gaat om een stuk perceel naast het huis van een vader, die het reserveert voor een toekomstige zoon, dochter of schoonzoon. Er zijn echter heel wat percelen die om speculatieve redenen worden vastgehouden, hoewel ze binnen goedgekeurde verkavelingen liggen. Daar is het me om te doen.

Als ik dan spreek over maatregelen om te proberen ze op de markt te krijgen, dan gaat het niet alleen om een belasting. Ik denk dat het een effectief instrument is. Het gaat echter ook over andere zaken, die allemaal onder de noemer lokaal grondbeleid vallen. Het gaat bijvoorbeeld ook over het feit dat men de OCMW's aanspoort om hun percelen ook op de markt te brengen en ze een sociale bestemming te geven.

Wat de sociale mix betreft, ben ik wat teleurgesteld in uw antwoord. Zelfs een indicatief percentage wordt niet naar voren geschoven. Is dat wel in overeenstemming met het regeerakkoord? Daarin staat zeer duidelijk dat de regering werk zal maken van een indicatief percentage en zelfs een minimumnorm zal opleggen voor gemeenten die geen sociale woningen op hun grondgebied hebben. Enkele maanden geleden zei u nog dat zes gemeenten geen sociale woningen hebben.

Ik besluit. De liberale brokken in het luik over betaalbare woningen uit het regeerakkoord worden er uitgelicht. De doelstelling om meer betaalbare woningen voor mensen uit de lagere sociale klassen aan te bieden, wordt hiermee niet gerealiseerd.

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Deels zijn de woorden uit mijn mond genomen toen het ging over woonuitbreidingsgebieden die in privé-handen zijn. Mijnheer de minister, u stelt terecht dat bij bouwvergunningen voor verkavelingen een bepaald percentage van die kavels uit sociale woningen moet bestaan. De privé-

sector gaat akkoord, maar de sector kan niet zelf sociale woningen bouwen aan de voorwaarden waar- aan de SHM's moeten voldoen. De sector zou dat nochtans graag doen, in een vorm van PPS. Vandaag zit de privé-sector met een probleem als de SHM geen geld heeft om sociale woningen te bouwen. Zou het daarom niet mogelijk zijn om in de toekomst de privé-partners de kans te geven om zelf sociale woningen te bouwen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: We raken hier het probleem van de Wooncode aan. Tijdens de regeringsformatie is daarover hard gediscussieerd, maar er is toen geen vergelijk gevonden. Tot nader order kan dat dus niet. In de toekomst kan dat opnieuw worden bekeken, maar vandaag staat dat niet ter discussie.

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Ook wij zullen ons loyaal aan het regeerakkoord houden. Het lijkt me wel belangrijk dat we ons bewust zijn van dit probleem, en hiermee rekening houden als er kritiek wordt geuit op de privé-sector.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de korting op de energiefactuur voor sociale huurders

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de energiekorting voor sociale huurders

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de heer Martens heeft in de plenaire vergadering van vorige week dit onderwerp in een actuele vraag al ter sprake gebracht. Het antwoord was allesbehalve bevredigend.

Daarom hebben we beslist om dit thema in de commissie ter sprake te brengen. In dit parlement heeft

een ad-hoccommissie rond energiearmoede gewerkt. Een van de medewerkers van de minister heeft de vergaderingen bijgewoond. Er werden interessante hoorzittingen georganiseerd. De meerderheid wil hierover in januari een motie van aanbeveling ter stemming voorleggen. In die motie zal ook de sociale woningbouw aan bod komen.

De minister heeft de VHM opgedragen om met de VREG een voorstel uit te werken. Het is wel merkwaardig dat er uiteindelijk een akkoord met Electrabel uit de bus komt waarbij sociale huurders vanaf nu kunnen intekenen op het laagste tariefschema van Electrabel. Het gaat over een eenmalige energiekorting van twee keer 6 euro, die men bekomt als men een contract voor 2 jaar afsluit. Dat staat zo in de mededeling die hierover is verspreid.

Dit akkoord is met veel poeha in de media aan bod gekomen. Twee keer 6 euro lijkt niet veel, maar ik moet toegeven dat alle beetjes helpen. Toch blijf ik met vragen zitten. De huurders moeten met een domiciliëring hun facturen betalen. Wie met een overschrijving betaalt, moet een meerkost van 10 euro ophoesten, wat de eenmalige korting bijna volledig tenietdoet. Verder vragen we ons af of men inderdaad nog kan spreken van een voordelig tarief voor de laagste inkomens als we vergelijken met de laagste tarieven van andere leveranciers. Dat heeft de heer Martens ook al aangekaart.

De cijfers veranderen bijna dagelijks, maar het is toch wel duidelijk dat hoe groter de gezinnen zijn, hoe goedkoper het tariefsysteem wordt dat de VHM voorstelt. In de sociale sector komen echter veel alleenstaanden terecht. Als men voor hen de tarieven van Electrabel vergelijkt met die van Ecopower, Citypower of Nuon, dan valt dat in het nadeel van Electrabel uit. Voor hen is Citypower 17 percent goedkoper. Ik heb het nu niet over het sociale tarief. Er zal worden opgeworpen dat hierover erg goed zal worden gecommuniceerd. Ik geef toe dat de laatste brief die ik hierover in handen kreeg al heel wat duidelijker is dan die over de mijnwerkersleningen van enkele maanden geleden. Toch ben ik er niet gerust op dat sociale huurders nu weten waarover het gaat. Enerzijds zegt men dat dit hét contract is, maar anderzijds ook dat men nog moet gaan vergelijken.

Het is toch kras dat Electrabel goedkopere pakketten in de aanbieding heeft dan ze aan de sociale huurders aanbiedt? Ik begrijp dat niet. De vrijgemaakte markt van 132.000 sociale woningen moet bij de leveran-

ciers toch gunstige aanbiedingen losweken? De afgelopen dagen vernam ik dat de Gezinsbond het op dat vlak gemakkelijker heeft omdat de bond voor een ander publiek werkt. Ons publiek is ook gemengd, want het gaat niet alleen om kansarmen: veel huurders stellen het relatief goed.

Dit alles leidt tot veel verwarring. Ik woon zelf in een regio waar Electrabel niet of amper actief is. Veel provinciegenoten kennen Electrabel amper, want bij ons had Interelectra lange tijd een monopolie. Velen denken nog steeds dat Interelectra ervoor zorgt dat ze licht hebben. Ook Luminus is nog niet gekend. De minister van Energie heeft nog een hele opdracht terzake.

Het gaat om contracten van 2 jaar. Ook dat zal tot verwarring en tot boetes leiden. Tijdens de hoorzitting over Energiearmoede kwam duidelijk tot uiting dat de boetes hoog kunnen oplopen. Mensen zijn er zich niet van bewust dat ze al een contract hebben. Het gaat soms ook over mondelinge contracten. Als die mensen nu veranderen van leverancier, heeft dat financiële gevolgen.

Zou het niet beter zijn geweest om alle leveranciers gelijktijdig rond de tafel te zetten om een gemeenschappelijk aanbod uit te werken? U hebt nu gecommuniceerd met alle huurders. Als u morgen een nieuw voorstel krijgt van Luminus of van Citypower, zult u dan opnieuw communiceren met alle huurders? *(Opmerkingen van minister Marino Keulen)*

Mijnheer de minister, ik heb op de radio gehoord dat sociale huurders 12 euro korting krijgen. Ik word wakker met het nieuws en weet niet meer wie de aankondiging op de radio deed. Als u het niet was, dan was het iemand van de VHM. Zult u een lager aanbod opnieuw aankondigen in de media? Dat werkt heel verwarrend. U moet toch toegeven dat de communicatie over het sociaal tarief niet de meest geslaagde operatie van de voorbije maanden was.

Uit een vergelijking van de scenario's blijkt dat het veel interessanter zou zijn om de sociale huurders te motiveren tot het gebruik van een nachtteller. Dat zou nog goedkoper zijn dan het aanbod met korting. Een nachtteller levert een besparing op. Wie moet die informatie verspreiden onder de sociale huurders? Het zou goed zijn om alle Vlamingen ertoe aan te zetten een nachtteller te gebruiken. We hopen dat de regering dat in januari zal doen.

De informatie die nu werd verspreid, is bijzonder verwarrend. Het stoort me vooral dat het niet over

het goedkoopste tarief gaat. We maken de mensen dus iets wijs.

Mijnheer de minister, hoe is men met deze maatregel bij Electrabel terechtgekomen? Is er een marktbevraging aan voorafgegaan? Werden de andere leveranciers ook gecontacteerd? Hebt u een rondetafelconferentie georganiseerd met het verzoek voorstellen te doen? Hoe verklaart u dat het tarief dat Electrabel aanbiedt, nog duurder is dan haar eigen standaardtarieven en de standaardtarieven van de anderen?

Bent u zich ervan bewust dat de aangekondigde maatregel voor heel wat verwarring zorgt? Op welke manier zult u de sociale huurders op de hoogte brengen van mogelijke negatieve effecten? Ondertussen werd een brief verspreid waarin staat dat er toch nog moet worden vergeleken. In de brief wordt de mensen aangeraden om te telefoneren naar 0800/30 201 omdat ze misschien toch nog niet over het laagste tarief beschikken. Op welke manier zult u informatie geven over het betalen per domiciliëring en over de automatische verlenging van het contract?

Is het wel een goede zet geweest om aan klantenbinding proberen te doen voor één bepaalde energieleverancier?

We kunnen het initiatief op zich alleen maar toejuichen. Het gaat om 132.000 woningen. De overheid moet echter zo handelen dat het beste pakket wordt aangeboden in plaats van het tarief van één leverancier die toevallig als enige heeft gereageerd, te verkopen als de grote korting in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal proberen om niet te veel in herhaling te vallen, want de vraag van mevrouw Heeren was zeer uitgebreid. Ik wil het vooral hebben over de brieven die via de VHM werden verstuurd naar de sociale huurders. De mensen worden in die brieven op het zeer uitzonderlijke aanbod gewezen.

Heel wat mensen hebben al op die brieven gereageerd. Dat is niet onlogisch, want ze komen van de socialehuisvestingsmaatschappij en mensen hebben vertrouwen in hun socialehuisvestingsmaatschappij. Mevrouw Heeren wees erop dat in de brieven staat dat toch nog moet worden vergeleken. Erger is dat enkel een vergelijking wordt gesuggereerd tussen het huidige energietarief en het aanbod van Electrabel.

In de brief aan de sociale huurders die genieten van het sociaal tarief, staat dat het aanbod dat de VHM samen met Electrabel doet, ‘niet voordeliger zal zijn dan het huidige bijzonder sociaal tarief waarvan u momenteel geniet. Dit is evenwel niet altijd het geval. Informatief kunt u daarom steeds een vergelijking laten maken tussen het met de VHM overeengekomen tarief en uw huidige bijzonder sociaal tarief.’ Er wordt dus maar één vergelijking voorgesteld: die tussen het bijzonder sociaal tarief en het aanbod van Electrabel. Bovendien wordt gesuggereerd dat men op de markt geen goedkopere leverancier zal vinden. Dat is inderdaad het geval voor het overgrote deel van de gezinnen.

De brief voor de reeds bestaande klanten van Electrabel stelt: ‘U kunt steeds informatief een vergelijking laten maken tussen het met de VHM overeengekomen tarief en uw huidige Electrabel-tarief.’ Tussen haakjes staat erbij: ‘En eventueel met de huidige marktprijzen’. Ook in deze brief wordt dus niet aangedrongen op een vergelijking met de andere marktleveranciers. Dat wordt slechts in tweede orde, tussen haakjes, gesuggereerd.

De mensen worden dus heel erg in de richting van Electrabel geduwd, suggererend dat het om het gunstigste, goedkoopste tarief voor de huurders zou gaan. Het gunstigste tarief van Electrabel is echter nog steeds heel wat duurder dan dat van de andere spelers op de markt zoals Nuon, Luminus en Citypower.

Dat de contracten een looptijd hebben van 2 jaar en dat mensen met vragen en klachten enkel via internet bij Electrabel terecht kunnen, is voor de doelgroep van sociale huurders niet meteen het meest geschikt.

Ik heb gisteren met een aantal socialehuisvestingsmaatschappijen gebeld, en er bleken al heel wat mensen te hebben gereageerd op de brieven. Mensen hebben immers vertrouwen in hun socialehuisvestingsmaatschappij. (*Opmerkingen van minister Marino Keulen*)

De brieven werden verstuurd via de VHM. In de brieven laat men uitschijnen dat het om een uitzonderlijk aanbod zou gaan, een ‘energiekorting voor sociale huurders’.

Mijnheer de minister, werd over de inhoud van de brieven overleg gepleegd met u of uw kabinet? Bent u niet van oordeel dat de brief heel sterk is toegespitst op één leverancier, met name Electrabel, en dat dit een gemiste kans is om de sociale huurders effectief

te begeleiden bij het zoeken naar het zo goedkoop mogelijke tarief? Bent u bereid om enig initiatief te nemen om de socialehuisvestingsmaatschappijen ertoe aan te zetten hun huurders te begeleiden in de zoektocht naar het goedkoopste tarief?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, nooit eerder heb ik een korter communiqué – vijf regels lang – verstuurd, en nooit eerder is er zoveel reactie op gekomen.

De zaak wordt toch wel heel wit-zwart voorgesteld. Als wordt gesproken over ‘verwarrend’, dan is dat omdat dat persoonlijk zo wordt gekwalificeerd. We hebben ons uiterste best gedaan om de zaak goed te organiseren. Het punt is dat het niet mogelijk is om een eenduidig advies te verstrekken, vandaar het belang van de Infolijn.

Naast de prijs zijn er immers zoveel andere dingen die een rol spelen. Dat zijn de kleine lettertjes die in elk contract staan. In de documenten die naar de mensen worden gestuurd als ze vragen hebben, staat de jaarlijkse kostprijs van elektriciteit. Bijvoorbeeld bij Ecopower bedraagt die 476,40 euro. In de formule OptiBudget van Electrabel is het 623,88 euro. Echter Ecopower is een financieringscoöperatie, en om aanspraak te kunnen maken op het voordeel moet men eerst een of meerdere aandelen van 250 euro kopen.

We werden met deze problematiek geconfronteerd toen de heer Eloi Glorieux me er – terecht – een paar maal een vraag over stelde. Hij vroeg waarom het, nu de liberalisering van de energiemarkt een aantal voordelen biedt aan de consument, niet mogelijk is dat de sociale huurders daar ook van genieten. Daarom hebben we de VHM gevraagd daar iets voor te organiseren. Ze hebben de leveranciers bij zich geroepen en data afgesproken waarbinnen de mensen een voorstel kunnen doen. In eerste instantie heeft alleen Electrabel gereageerd, maar achteraf ook Luminus. De andere hebben dat vooralsnog niet gedaan.

Het verschil tussen de Gezinsbond en de VHM is dat de eerste een ledenorganisatie is, waaraan mensen een lidgeld betalen om voor hen op te komen, terwijl de tweede een administratie sui generis is, die in eerste instantie de socialehuisvestingsmaatschappijen controleert, en dus een ander werkkader heeft.

Wat ook meespeelt, al mogen we het niet overdrijven, is dat voor een aantal leveranciers de sociale huurder

op het eerste gezicht wat minder interessant is. Dat is, voorzichtig uitgedrukt, in sommige gevallen immers een huurder met een zwakker financieel profiel, die bovendien vaak verhuist. Dat brengt extra kosten, en dus een lager rendement met zich mee.

De prijs is slechts één aspect. Ook andere kosten spelen een rol, bijvoorbeeld de aansluitkosten, opzegvergoedingen, en andere kosten die in rekening worden gebracht in verband met domiciliëring en dergelijke. Sommige maatschappijen hebben een soort welkomsttarief, andere hebben dat niet. We zijn dus al gauw appels met peren aan het vergelijken.

Daarom is het goed dat er een infolijn is, waar mensen gratis naar kunnen bellen. Ze krijgen dan een hoop informatie teruggestuurd. De mensen van de VHM helpen daaraan mee. Bovendien kunnen de mensen ook gratis bellen naar de VREG, onze Vlaamse regulator, die voor de mensen in kwestie het voordeligste tarief uitzoekt. Daarbij wordt rekening gehouden met de prijs per kilowattuur, maar ook met de kleine lettertjes in de contracten. Bij die informatie aan de mensen wordt ook duidelijk gealludeerd op het feit dat er aan een opzegging ook kosten verbonden kunnen zijn en dat ze ook ongemakken kan veroorzaken.

De Infolijn biedt een dubbel voordeel. Op de eerste plaats wordt gezocht naar het voordeligste aanbod. Dat kan er bijvoorbeeld ook op neerkomen dat iemand die bij Electrabel is aangesloten een voordeliger aanbod kan krijgen en er de korting van 12 euro nog bovenop krijgt. Er zijn dus twee stappen, en die korting wordt pas in laatste instantie als extra voordeel toegekend.

Mijnheer de voorzitter, ik zal de informatie die door de infolijn aan de mensen wordt gegeven, ook bezorgen aan de commissie. Ze toont aan dat de prijs slechts één aspect is, waarmee geschermd kan worden en waarmee de media een tijdje kunnen worden beziggehouden. Wie inhoudelijk wat dieper kijkt, stelt vast dat nog veel andere dingen een rol spelen, zoals opzegvergoedingen, aansluitingskosten, welkomsttarieven, aandelen die bij bepaalde voordelige aanbieders eerst moeten worden aangekocht, enzovoort. Die dingen moeten in het achterhoofd worden gehouden bij een beoordeling. Dat geldt ook voor de beoordeling van de informatie. Er wordt gezegd dat die warrig is, maar het gaat hier dan ook niet alleen maar om de prijs in relatie tot het verbruik.

Mevrouw Heeren vroeg of er een marktbevraging is gedaan vooraleer men met deze maatregel bij

Electrabel is terechtgekomen. Op mijn vraag heeft de VHM, nadat we er hier een debat over hebben gevoerd, een marktbevraging gedaan bij alle leveranciers die gas en elektriciteit aanbieden in Vlaanderen. Op 3 november 2004 werden alle energieleveranciers op het volledige Vlaamse grondgebied aangeschreven met de vraag een gunstig tariefvoorstel te doen voor de sector van de sociale huisvesting. Dit resulteerde in een aantal verkennende gesprekken met leveranciers: Electrabel, Nuon en Essent.

De voorstellen van sommige leveranciers waren echter te ambitieus. Nuon bijvoorbeeld stelde voor dat in ruil voor hun aanbod systematisch gezamenlijke campagnes, gericht naar de sociale huurders, zouden worden opgezet. Op die manier zou het partnerschap in de verf worden gezet. De diensten van de VHM konden zich niet ontdoen van de indruk dat sommige leveranciers deze actie voor marketingdoel-einden wensten te gebruiken. Aderen zeggen zelfs: misbruiken. De VHM zou dan als betrouwbare partner gekoppeld worden aan de leveranciers ter bevordering van hun imago.

In een volgende brief, op 18 februari van dit jaar, werd opnieuw aan alle leveranciers gevraagd een concreet voorstel in te dienen tegen uiterlijk 18 maart. Daarbij werd meteen ook duidelijk gemaakt dat de VHM als Vlaamse openbare instelling te allen tijde haar neutraliteit en onpartijdigheid moet bewaren. De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zou daartoe bij de beoordeling van de modaliteiten van de ontvangen voorstellen worden bijgestaan door de specialist op het terrein, de VREG. Dat moet zorgen voor een neutrale en transparante evaluatie van de tariefvoorstellen. Daarmee werd het voor de leveranciers duidelijk dat alle voorstellen objectief zouden worden vergeleken.

Op 18 maart 2005 werd slechts één voorstel ontvangen, namelijk van Electrabel. Alle andere leveranciers hadden op dat moment nog geen voorstel gedaan. Het is niet zo dat het voorgestelde tarief van Electrabel duurder is; wel is het tarief afhankelijk van het verbruik van de sociale huurder in kwestie. Voor de ene gebruiker zal tarief A goedkoper zijn dan tarief B, en voor de andere zal het net omgekeerd zijn. Dat heeft te maken met de hoeveelheid, maar ook met het tijdstip. Wie 's nachts gebruikt, krijgt een ander tarief dan overdag.

Electrabel geeft dus een korting op zijn meest voordelige tarief. Als mensen daarnaar vragen via de Infolijn, dan kunnen ze verschuiven naar een ander aanbod. Zoals gezegd krijgen ze daar bovenop nog

de korting van 12 euro. Dat moeten we altijd in het achterhoofd houden, ook een beetje als reactie op de opmerkingen van de vraagstellers.

De sociale huurders ontvangen een brief van Electrabel waarin duidelijk wordt vermeld dat een leveranciersvergelijking kan worden gevraagd bij de Vlaamse Infolijn. De Vlaamse Infolijn zal vooreerst een inhoudelijke toelichting geven bij de voorstellen. Daarbij wordt uitdrukkelijk gevraagd of er al een contract bestaat, precies om te vermijden dat mensen zich onvoorziene kosten op de hals halen. Alle gegevens worden verzameld om een echte leveranciersvergelijking te kunnen doorvoeren.

Die vergelijking wordt niet alleen gemaakt met het aanbod van Electrabel. Het zou dus kunnen dat de huurder door de brief van Electrabel uiteindelijk bij bijvoorbeeld Essent terecht komt. In de vergelijking zijn Ebem, Citypower, Ecopower, Electrabel met alle mogelijke tariefvoorstellen, Essent, Lampiris, Luminus en Nuon opgenomen. Het resultaat van die vergelijking wordt aan de huurders overgemaakt. Aan de hand ervan kunnen ze oordelen of het tariefvoorstel van Electrabel voor hen voordelig is. Zo kunnen ze dat voorstel objectief evalueren en vergelijken met de marktprijzen. Het is dus niet zo dat elke huurder in de armen van Electrabel wordt gedreven.

Mensen kunnen vinden dat het allemaal veel informatie is. Ze kunnen bellen met een specialist van de VREG die dan met hen zal uitzoeken wat het voordeligst is. Het is immers gewoon een erg complexe zaak. We moeten dat durven zeggen. Er moet worden getoetst, afgewogen en beslist. De mensen van de VREG zullen daarbij helpen.

In de brief van Electrabel aan de huurders wordt expliciet verwezen naar de meerkost van 10 euro als niet via een domiciliëring wordt betaald. Daarin wordt ook expliciet gesproken over de stilzwijgende verlenging na afloop van het contract. Nagenoeg alle leveranciers volgen op die twee punten dezelfde handelwijze. Sommige leveranciers staan slechts een eenmalige korting voor de domiciliëring toe, andere staan er helemaal geen toe. De leveranciersvergelijking van de VREG is op dat vlak interessant.

De Vlaamse Infolijn kan gratis worden geraadpleegd, op het nummer 0800/30201. Via die infolijn kan men een inhoudelijke toelichting krijgen bij de energiekorting voor de sociale huurder en de liberalisering van de energiemarkt in het algemeen. Indien gewenst,

worden gegevens verzameld voor een echte leveranciersvergelijking. Elke dag bellen ongeveer 200 personen de Infolijn. De nood aan informatie is reëel. Om de vragen te beantwoorden heeft de VHM twee voltijdse personeelsleden ter beschikking gesteld om de vragen via de Infolijn te helpen verwerken.

Naar analogie met het aanbod van Electrabel doet Luminus een gelijkaardig voorstel. De VHM behandelt alle voorstellen op dezelfde wijze als dat van Electrabel. Tevens overlegt de VHM voortdurend met de VREG om de neutraliteit zoveel mogelijk na te leven. De VHM en de VREG hebben daarom een samenwerkingsakkoord afgesloten. In concreto zullen huurders die al klant zijn bij Luminus eerst door Luminus worden aangeschreven. Die krijgen dan de mogelijkheid om in te tekenen op de formule 'Luminus Actief 2 jaar'. Die formule heeft de volgende voordelen: het eerste jaar ligt de vaste vergoeding 15 percent lager dan die van Luminus Standaard, en het tweede jaar krijgt de klant daarbovenop nog een korting van 15 percent op de vaste vergoeding, een interessante kilowattuurprijs, een dag- en nachtmeter en een voordelige facturatie en dergelijke.

Andere leveranciers kunnen voorstellen indienen, maar alle voorstellen moeten wel de toets van de neutraliteit doorstaan. Ten slotte kan erop worden gewezen dat volgens Test-Aankoop en de VREG een Vlaams gezin beter af is met een contract met een leverancier dan met een keuze voor de standaardleverancier waarbij men geen contract afsluit. Dat heeft natuurlijk gevolgen op het vlak van de contractuele voorwaarden. Veel mensen hebben immers uit gewoonte een leverancier van gas en elektriciteit overgeërfd. Ze staan er bijna nooit bij stil. Misschien is dit alles een goede hefboom om mensen ertoe aan te zetten dat eens goed te overdenken. De Vlaamse Infolijn zoekt altijd naar het goedkoopste aanbod. Het is best mogelijk dat een brief van Luminus ertoe leidt dat de klant overstapt naar een andere leverancier. Dat is het risico van het vak.

Deze actie heeft de markt in beweging gebracht. Hopelijk leidt dat tot lagere prijzen voor de sociale huurders. Het feit dat Luminus met een extra korting uitpakt, is daarvan een indicator.

De vragen van mevrouw Hostekint zijn grotendeels beantwoord. Op mijn kabinet is overleg gepleegd met de VREG, de VHM en Electrabel. De VREG zag erop toe dat de brieven zo neutraal mogelijk werden opgesteld. Het kabinet Wonen is op geregelde

tijdstippen op de hoogte gebracht van de inhoud van de brieven. Ik wil wel opmerken dat de citaten in de vraag van mevrouw Hostekint uit een brief komen die is gericht tot huurders die genieten van een bijzonder sociaal tarief. Het gaat vaak om mensen die door het OCMW aan een budgetbegeleiding zijn onderworpen. Die mensen genieten een aantal voordelen inzake de levering van gas en elektriciteit. Voor hen is het nog meer dan voor anderen belangrijk dat wordt gewaakt over de kleine lettertjes in het contract, want zij zijn de meest kwetsbare groep sociale huurders.

Er zijn drie types van brieven. Het schrijven dat is gericht tot de sociale huurders die het sociaal tarief niet genieten, is sterker geformuleerd. Daarin wordt meer uitgesproken verwezen naar de leveranciersvergelijking. In eerste instantie is het niet de bedoeling om de tariefvoorstellen in het kader van de energiekorting voor sociale huurders toe te passen op de sociale tarieven. Het kan niet de bedoeling zijn om het systeem van de sociale tarieven te ondermijnen. Dat is zeker zo in het licht van de parlementaire initiatieven om de sociale tarieven automatisch te koppelen aan het goedkoopste markttarief. Dat is de zogenaamde Colruytwet.

In de pers verschenen berichten dat er op de markt goedkopere tarieven voorhanden zijn dan de sociale tarieven. Daarom is besloten om deze groep van huurders de mogelijkheid te bieden een leveranciersvergelijking op te vragen. Dat is een moeilijke evenwichtsoefening, want men mag niet alleen met de prijzen rekening houden: andere elementen zoals opzegvergoeding, afsluitkosten, kostendomiciliëring en dergelijke hebben soms ook kostenverhogende effecten.

Ik zal niet herhalen wat ik al heb gezegd over de opmerking dat alles op één leverancier is toegespitst. Iedereen heeft een kans gekregen. Luminus is later aan boord geklommen. Op basis van de reacties in Limburg overweegt Luminus om zijn voorstel uit te breiden tot alle sociale huurders in Vlaanderen. Luminus wacht echter nog even af.

De Vlaamse Infolijn en de experts van de VREG en de VHM moeten de SHM's ontlasten in de zoektocht naar de goedkoopste leveranciers, want de SHM's worden al overbevraagd. De SHM's beschikken echter ook over de middelen van de Infolijn en de computermodule van de VREG om de huurders

te helpen. De SHM's zullen de mensen dus niet in de kou laten staan.

Uit de hele organisatie blijkt dat we niet over één nacht ijs zijn gegaan. We hebben de zaak niet licht opgevat, maar hebben er experts van de VHM en van de VREG bij betrokken. Bij de Infolijn is men het ondertussen al gewoon om namens de overheid op te treden op tal van vlakken, gaande van vragen over De Lijn tot vragen over premiereregelingen voor wonen. De zaak werd goed voorbereid en er wordt geprobeerd om de mensen duidelijk te maken dat niet alles rozengeur en maneschijn is, vandaar de gedetailleerde informatie en de brief die de mensen erop wijst om niet alleen de prijzen te vergelijken, maar om ook na te denken over de opzegtermijnen en -vergoedingen.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. De brief die voor me ligt, werd inderdaad ondertekend door Electrabel, maar begint met: 'De VHM heeft in opdracht van Vlaams minister van Wonen, Marino Keulen, de energieleveranciers bevraagd ...' (*Opmerkingen van minister Marino Keulen*)

U stelt dat de brief van Electrabel komt, maar ik ben het eens met mevrouw Hostekint dat de mensen belang hechten aan uw steun en die van de voogdij-overheid.

U hebt gelijk dat ook er wordt verwezen naar de Infolijn. Het valt toe te juichen dat er dagelijks 200 mensen bellen. Ik hoop dat u ons over een paar maanden kunt vertellen dat er 100.000 van de 132.000 sociale huurders hebben gebeld.

U had het nu over Luminus. Ik verwacht dus binnen de twee maanden een persbericht waaruit blijkt dat ook Luminus een korting geeft.

Minister Marino Keulen: Ik vind dit niet correct. U moet zich onze situatie proberen voor te stellen. Nu komt er reactie, nadat de leveranciers werden aangepord. Er werd een hele organisatie opgezet met de Infolijn, de VREG, de VHM en alle anderen die een deskundige bijdrage konden leveren. Nu is er één leverancier, maar het betrekken van de Infolijn bij de zaak, zou wel eens averechtse gevolgen kunnen hebben voor die leverancier. Het kan immers dat klanten overstappen op een derde aanbieder. Het gaat niet

alleen over het bedrag van 12 euro. De klanten kunnen zelfs overstappen op een formule die voordeliger is dan de optie 'budget' en bovendien de 12 euro pakken.

Iedere situatie is anders. U wees zelf op de samenstelling van het gezin en op het gebruik van nachttarieven. Heel veel elementen spelen een rol. We kunnen geen toverformule aanbieden. Wie dat suggereert is ofwel onwetend, ofwel te kwader trouw. Onze aanpak was heel voorzichtig.

Per dag bellen 2000 mensen naar de Infolijn en 200 van hen laten een simulatie maken. We stellen trouwens vast dat een van de grootste problemen de taal is. De aanpassing van de Wooncode waarin de taalbereidheid wordt opgenomen, is absoluut noodzakelijk. Mensen die het Nederlands niet kennen, kunnen de inhoud van de brief niet juist inschatten. Het taalprobleem is het grootste probleem waarmee de mensen van de Infolijn te maken krijgen.

Organisatorische verbetering is altijd mogelijk. Ik ben de laatste om te beweren dat we de waarheid in pacht hebben of dat we organisatorisch perfect zijn, maar we hebben grote inspanningen geleverd om de sociale huurder te helpen aan het voor hem meest voordelige tarief voor gas en elektriciteit.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, het gaat inderdaad niet louter om de prijzen, het gaat er ook om dat mensen niet worden aangezet tot het zoeken naar het goedkoopste tarief. Waarom zouden ze bellen naar de Infolijn? De brief begint met een verwijzing naar de VHM en naar u als minister van Wonen. Onderaan de brief staat: 'Indien u hiervan wilt genieten, bezorgt u de brief dan terug aan uw lokale socialehuisvestingsmaatschappij'. Die verwijzingen wekken vertrouwen. Dat blijkt ook duidelijk uit het grote aantal brieven dat is teruggekeerd.

Nu vertelt u dat ook Luminus op het punt staat om zo'n tarief aan te bieden, maar het is natuurlijk al te laat voor de mensen die reeds hebben gereageerd. Ze hebben de brief teruggestuurd en zijn nu gebonden aan een contract voor 2 jaar.

Minister Marino Keulen: Elke leverancier kreeg de kans en de nodige tijd om een aanbod te doen. U kunt mij toch geen verwijten maken. Ik heb op vraag van het parlement en omdat ik er zelf achter sta, het

nodige gedaan om de sociale huurder te laten genieten van de liberalisering van de energiemarkt en van de meest voordelige tarieven. Elke leverancier die in Vlaanderen op dat terrein operationeel is, werd bevestigd en kreeg de kans om een offerte in te dienen. Alleen Electrabel heeft binnen het tijdsbestek gereageerd. Luminus kwam pas achteraf. Ik kan toch niet wachten tot iedereen reageert, want dan gebeurt er niets.

U citeert selectief uit de brief. In de brief staat in grotere druk: 'U kunt steeds informatief een vergelijking laten maken tussen het met de VHM overeengekomen tarief en uw huidige Electrabel-tarief (en eventueel de huidige marktprijzen). Voor die tariefvergelijking en voor meer informatie kunt u terecht op het gratis nummer van de Vlaamse Infolijn/Contactpunt Wonen 0800/30 201. Het is in dat geval wel nodig dat u de laatste afrekeningsfactuur bij de hand houdt zodat u de nodige informatie kunt geven, bijvoorbeeld omtrent het verbruik van vorig jaar. Indien u wilt genieten van het Electrabel-tarief kunt u dit schrijven, op de achterzijde ondertekend, terug bezorgen aan de socialehuisvestingsmaatschappij'.

Het gaat dus niet om een interpretatie. De mensen zien in grotere druk staan dat ze neutrale informatie kunnen vragen. Ze kunnen de leveranciers laten vergelijken door de Infolijn. De mensen van de Infolijn zullen de bellers erop wijzen dat de prijs slechts één aspect is, dat er ook kleine lettertjes zijn en dat veel elementen de prijs positief of negatief kunnen beïnvloeden. Dat gebeurt omwille van de klantenbescherming, omwille van de bescherming van de sociale huurder. Als we niets doen, zullen een aantal mensen zelf op zoek gaan naar een goedkopere leverancier, zonder dat de Infolijn hen daarbij kan helpen. We hebben betaald voor de opleiding van mensen van de Infolijn zodat ze de sociale huurder een deskundig antwoord kunnen geven. We proberen precies te voorkomen dat mensen oppervlakkige conclusies trekken.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, ik wil graag mijn repliek vervolledigen. U citeerde hetzelfde als ik, maar dat citaat kwam niet uit de brief aan mensen met een sociaal tarief, maar uit de brief aan mensen die reeds bij Electrabel zijn aangesloten.

Ik heb erop gewezen dat niet wordt aangedrongen op een echte vergelijking. In de brief staat immers dat een vergelijking kan worden gemaakt tussen het huidige Electrabel-tarief en het gunsttarief dat wordt

aangeboden. Tussen haakjes staat erbij dat er ook nog zoiets bestaat als de huidige marktprijzen.

Als ik een brief zou krijgen waarin zowel de VHM, als de minister, als de socialehuisvestingsmaatschappij worden vermeld, dan vertrouw ik de zaak en zal ik niet geneigd zijn om naar de Infolijn te bellen.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, voor de volledigheid lees ik ook dat stukje brief voor: ‘In principe zal het door de VHM overeengekomen tarief met Electrabel Customer Solutions niet voordeliger zijn dan het huidige bijzonder sociaal tarief voor aardgas en elektriciteit waarvan u momenteel geniet. Dit is evenwel niet altijd het geval. Informatief kunt u daarom steeds een vergelijking laten maken tussen het met de VHM overeengekomen tarief en uw bijzonder sociaal tarief. Voor die tariefvergelijking en voor meer informatie kunt u steeds terecht op – in vetjes – het gratis nummer van de Vlaamse Infolijn, contactpunt Wonen: 0800 30 201. Het is in dat geval wel nodig dat u de laatste afrekeningsfactuur van uw energieleverancier bij de hand houdt zodat u de nodige informatie kunt geven, bijvoorbeeld omtrent het verbruik van het vorige jaar.’

Ook hier wordt duidelijk aangegeven dat prijs- en leveranciersvergelijkingen mogelijk zijn. Dit aanbod hoeft niet altijd voordeliger te zijn dan het huidige bijzonder sociaal tarief. Wie echter zekerheid wil, kan contact opnemen met het contactpunt Wonen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
